

اخبار فرهنگی

نمایشگاه کتاب تهران امسال مجازی شد

رئیس نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران از برگزاری نمایشگاه امسال به صورت مجازی و در هفته‌بایانی اردیبهشت‌ماه۱۴۰۰ خبر داد؛ تصمیمی که پس از بررسی شرایط کشور و وضعیت ناشران در نخستین جلسه شورای سیاست‌گذاری سال جدید، نهایی شد. به گزارش روابط عمومی معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، در جلسه‌اخیر شورای سیاست‌گذاری نمایشگاه کتاب مقرر شد که هفتمین دور نمایشگاهمجازی کتاب‌تهران در هفته‌بایانی اردیبهشت به‌صورت مجازی میزبان مخاطبان خود باشد؛ تصمیمی که ادامه همان رویکرد «حمایت از تابل آوری صنعت نشر در دوران جنگ تحمیلی» است؛ رویکردی که در دوران کرونا پایه‌گذاری و تجربه شد. اطلاعات تکمیلی درباره ثبت‌نام ناشران، شیوه‌ارائه تسهیلات خرید برای مخاطبان، از جمله بن و یارانه خرید کتاب، به‌زودی اطلاع‌رسانی خواهد شد.

□□□

کاخ گلستان سنددار شد

آیین اهدای سند مالکیت کاخ گلستان و اهدای نمادین ۴ فقره سند مالکیت مربوط به تپه هگمتانه، پاسارگاد، تخت جمشید و عمارت چهل‌ستون، دویز چهارشنبه ۲ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۵ برگزار شد. به گزارش مرکز رسانه‌قوه قضائیه، رئیس سازمان ثبت اسناد و املاک کشور با اشاره به روند تثبیت مالکیت کاخ گلستان گفت: در این مجموعه با وجود ۴۷ پلاک حدی به حدی به دلیل فرار گریز در بافت تاریخی و تداخلات مالکیتی، فرآیند تثبیت با دقت و ظرافت انجام‌شود و نهایتاً این پلاک‌ها جمع و سند مالکیت صادر شد. تصمیم‌بایلی تأکید کرد: سازمان ثبت آماذگی دارد با استفاده از فناوری‌های نوین، عکس‌های هوایی و نقشه‌های قدیمی فرآیند تثبیت و صدور اسناد آثار تاریخی را با سرعت و دقت بیشتری ادامه دهد.

□□□

یادبود حمید هیراد

در همایش بزرگ شعر و موسیقی

بیست و دومین همایش بزرگ شعر و موسیقی کانون ادبی زمستان با یسادی از حمید هیراد در چهلمین روز سفر ابدی این هنرمند، روز ۴ اردیبهشت‌ماه در فرهنگسرای ارسباران برگزار می‌شود. به گزارش روابط عمومی فرهنگسرای ارسباران، بیست و دومین همایش بزرگ شعر و موسیقی کانون ادبی زمستان و نخستین همایش این کانون در سال جاری با یادی از شادروان حمید هیراد، روز جمعه ۴ اردیبهشت‌ماه ساعت ۱۵ با حضور چهار هنرمند نام موسیقی واهالی فرهنگ و هنر با محوریت شعر و موسیقی و معرفی کتاب در فرهنگسرای ارسباران برگزار می‌شود. همچنین در این همایش آیین یادبود خواننده جوان زنده‌نام حمید هیراد در چهلمین روز سفر ابدی‌اش با مروری بر آثار وی با حضور خانواده، دوستان و همکاران این هنرمند فقید برگزار خواهد شد.

کنسرت‌ها روی صحنه می‌روند

پس از حدوددوماه تعطیلی برگزاری کنسرت‌های تهران، خیرها حکایت از برگزاری دو کنسرت در اردیبهشت‌ماه دارد. به گفته گزارش آسمانه براساس آنچه در سایت‌های بلیت‌فروشی اعلام شده، قرار است «کنیک رام» که جمعه چهارم اردیبهشت‌تادوشنبه هفتم اردیبهشت در مجموعه تئاتر لیخند در دو سانس ۱۹ و ۲۲ روی صحنه برود. همچنین قرار است بلیت‌های این کنسرت تا سقف یک میلیون و ۴۰۰ هزار تومان با ۱۰ درصد مالیات بر ارزش افزوده به فروش برسد. اجرای دیگر، رسیتال پیاپو فریدون ناصحی(شب‌شوین-شب‌لیست) است که در ۲۴ اردیبهشت‌ماه ساعت ۲۰ در تالار رودکی روی صحنه می‌رود.

□□□

درخشش ۱۰ کودک ایرانی

در نمایشگاه نقاشی بلغارستان

اعضای کودک و نو جوان مرکز فرهنگی هنری کانون پرورش فکری موفق به دریافت نشان و دیپلم افتخار در بیست و هفتمین نمایشگاه بین‌المللی نقاشی «نوازگورا»

سال ۲۰۲۵ کشور بلغارستان شین‌ده به گزارش اداره کل روابط عمومی و امور بین‌الملل کانون، در این نمایشگاه، سلسلن آرامی ۹ساله از کانون هواز استان خوزستان موفق به دریافت نشان خورشید نوازگورا و دیپلم افتخار شد. همچنین ۹ کودک و نو جوان دیگر عضو مراکز کانون پرورش فکری نیز شامل کیمیا موسوی ۱۵ساله از آذربایجان شرقی، حدیث سلیمی ۱۵ساله از اردبیل، کارن محمدی ۷ساله از اصفهان، آلیین چنگوایی ۱۱ساله از خوزستان، آرز باهادری ۱۱ساله از فارس، آتنا امیریان ۱۴ساله از کرمانشاه، متینا خاطر ۱۴ساله از فرهنگسرای آفرینش استان کرمانشاه، مهدیا بدیع ۱۵ساله از گرگان و محمدحسین همتی ۹ساله از یزد و دیلم و کسب دیپلم افتخار در این نمایشگاه بین‌المللی شدند. کانون پرورش فکری کودکان و نو جوانان با سال ۱۵ اثر در بیست و هفتمین نمایشگاه بین‌المللی نقاشی نوازگورا کشور بلغارستان سال ۲۰۲۵ شرکت کرده‌بود.

□□□

مدت اعتبار عضویت

صندوق اعتباری هنر پنج ساله شد

مدیر عامل صندوق اعتباری هنر اعلام کرد در پی شرایط ناشی از جنگ تحمیلی و محدود شدن بسیاری از فعالیت‌های فرهنگی و هنری، با اصلاح آئین نامه عضویت

صندوق، مدت اعتبار عضویت هنرمندان و فعالان فرهنگی از سه سال به پنج سال افزایش یافت. سیدمحمدپور احمدی تصریح کرد: بر اساس این تصمیم اعضای که پیش از این با اعتبار سه‌ساله در صندوق اعتباری هنر عضویت داشتند، از این پس مشمول دوره پنج‌ساله خواهند شد و متقاضیان جدید نیز در صورت تأیید صلاحیت، از ابتدا با اعتبار پنج‌ساله عضو این مجموعه خواهند شد.

عضو ای‌کوم ایران (کمیته ملی موزه‌های ایران) با تأکید بر اینکه «تعارض میان بازگشت سریع به زندگی عادی و حفظ نشانه‌های جنگ، یک واقعیت جهانی است» نه امر کاذب، «در باره بازسازی آوارهای جنگ، با بررسی موردی «مدرسه میناب»، توصیه کرد آثار و شواهد را از بین نبریم؛ همان چیزهایی که می‌توانند موجب عبرت‌گیری شوند. باید به «حافظه مردم» احترام گذاشت.

در روز گاریس از جنگ، شهرها تنها با مسئله بازسازی زیرساخت‌ها مواجه نیستند، بلکه با پرسشی عمیق‌تر روبه‌رو می‌شوند، با ردبای به‌جامانده از جنگ چه باید کرد؟ در میان آوارهای شهر و محله‌های مسکونی و مراکز آموزشی و علمی و فضاهای آسیب‌دیدهٔ بناهای تاریخی، نوعی حافظه خام و زنده از یک برهه تاریخی شکل گرفته که تصمیم‌گیری در باره سر نوشت آن، ساده نیست. آیا این فضاها باید به سرعت پاک‌سازی و بازسازی شوند تا زندگی عادی به شهر باز گردد، یا بخشی از آن‌ها باید به‌عنوان یادمان‌هایی از جنگ حفظ شوند؟

این پرسش در روزهای اخیر، با طرح نمونه‌ای مانند «مدرسه میناب» و همچنین توجه به تجربه‌های جهانی به‌ویژه پس از جنگ جهانی دوم، بیش از پیش اهمیت یافته است. در بسیاری از کشورها، بخشی از آثار تخریب‌شده جنگی نه تنها حفظ شده، بلکه به فضاهایی برای یادآوری، آموزش و تأمل تاریخی تبدیل شده‌اند. در ایران نیز، تجربه‌هایی مانند بازدید از مناطق جنگی در قالب سفرهای «راهیان نور» نشان می‌دهد که مواجهه با این یادمان‌ها می‌تواند واجد کارکردهای فرهنگی و اجتماعی باشد.

با این حال، میان خواست عمومی برای بازسازی و زدودن چهره تلخ جنگ از شهر، و ضرورت حفظ کشمکش میان نیازهای فوری زندگی و ملاحظات بلندمدت آینده، یک امر جهانی است و در همه جای دنیا وجود دارد. مردم در شرایطی قرار گرفته‌اند که زندگی‌شان دچار مخاطره شده است، طبیعی است که بخواهند هر چه زودتر شرایط عادی را باز یابند. در مقابل، این پرسش مطرح می‌شود که آیا باید صبر کرد و به مسائل آینده نیز اندیشید. این تعارض، یک امر واقعی است، نه کاذب.

این متخصص مرمیت افزود: برای بررسی این موضوع، ابتدا باید تصمیم‌سازی بین‌المللی چه می‌گویند. جهان جنگ‌های متعددی را پشت سر گذاشته است. از جنگ جهانی دوم گرفته تا منازعاتی در افغانستان و عراق. این‌ها تجربه‌های جهانی‌اند. در این جنگ‌ها، سیاستمداران تصمیم‌گیر بودند، اما کارشناسان نیز حضور داشتند، نظراتی می‌کردند و نتایج پیشنهادهای خود را مشاهده می‌کردند. بنابراین ما در باره موضوعی سخن می‌گوییم که پیش‌تر بارها تجربه شده است. اما این تجربه‌ها چه می‌گویند؟ نشان می‌دهند که در بسیاری از موارد، پس از وقوع بحران، اگر با عجله کار شده باشد، از همه ظرفیت‌ها به‌درستی استفاده نشده است. برای توضیح، فرض کنید بازاری مانند بازار رشت دچار حریق شده باشد. خود حریق، امری ناراحت‌کننده است و حتی ممکن است به از دست رفتن جان انسان منجر شود. این مسئله به‌جای خود بسیار مهم و دردناک است. اما در کنار آن، وجه دیگری نیز وجود دارد، اینکه این بازار پیش از حادثه، به دلایل مختلف از جمله نبود رسیدگی و برنامه‌ی مناسب، بخشی از شأن و کار خود را از دست داده‌بود.

قلی‌نژاد ادامه داد: در چنین شرایطی، وقتی حادثه‌ای رخ می‌دهد، نباید صرفاً به رفع مشکل فوری اکتفا کرد، بلکه باید از ایسن موقعیت برای احیای آنچه به لحاظ تاریخی در آن فضا وجود داشته، استفاده کرد؛ یعنی آن عناصر و ارزش‌هایی که در آن فضا وجود داشته، به‌سبب ناهنجاری‌های رخ داده، در آن فضا وجود داشته‌اند. اگر اسناد و مدارک دقیق شش‌ماهه یا یک‌ساله در دسترس نباشد، ما در این حوزه داریم از جمله توصیه‌نامه و روش بلندمدت آینده، یک امر جهانی است و در همه جای دنیا وجود دارد. مردم در شرایطی قرار گرفته‌اند که زندگی‌شان دچار مخاطره شده است، طبیعی است که بخواهند هر چه زودتر شرایط عادی را باز یابند. در مقابل، این پرسش مطرح می‌شود که آیا باید صبر کرد و به مسائل آینده نیز اندیشید. این تعارض، یک امر واقعی است، نه کاذب.

قلی‌نژاد ادامه داد: در چنین شرایطی، وقتی حادثه‌ای رخ می‌دهد، نباید صرفاً به رفع مشکل فوری اکتفا کرد، بلکه باید از ایسن موقعیت برای احیای آنچه به لحاظ تاریخی در آن فضا وجود داشته، استفاده کرد؛ یعنی آن عناصر و ارزش‌هایی

کارشناس مرمت و عضو ای‌کوم پاسخ داد:

با آوارهای جنگ چه کنیم؟

که در طول زمان تضعیف شده‌اند، در طرح و نقشه جدید دوباره احیا شوند تا بازار بتواند به یک فضای فعال و زنده تبدیل شود. بنابراین، راه‌حل درست آن است که همه طرف‌های درگیر در یک «موقعیت برد» قرار گیرند. مثال، یک خانه آسیب‌دیده در جنگ را در نظر بگیرید، از یک‌سوا این خانه یک شاهد تاریخی است و باید تا حد امکان برای آینده حفظ شود. از سوی دیگر، خانه محل زندگی است و نمی‌توان آن را صرفاً به‌عنوان یک یادمان نگه داشت؛ زندگی باید در آن جریان داشته باشد.

تعمیرات در پسا‌جنگ

قلی‌نژاد در براره مواجهه در دست با فضاهای تخریب‌شده پس از جنگ، به پسنا گفت: این کشمکش میان نیازهای فوری زندگی و ملاحظات بلندمدت آینده، یک امر جهانی است و در همه جای دنیا وجود دارد. مردم در شرایطی قرار گرفته‌اند که زندگی‌شان دچار مخاطره شده است، طبیعی است که بخواهند هر چه زودتر شرایط عادی را باز یابند. در مقابل، این پرسش مطرح می‌شود که آیا باید صبر کرد و به مسائل آینده نیز اندیشید. این تعارض، یک امر واقعی است، نه کاذب.

این متخصص مرمیت افزود: برای بررسی این موضوع، ابتدا باید تصمیم‌سازی بین‌المللی چه می‌گویند؟ جهان جنگ‌های متعددی را پشت سر گذاشته است. از جنگ جهانی دوم گرفته تا منازعاتی در افغانستان و عراق. این‌ها تجربه‌های جهانی‌اند. در این جنگ‌ها، سیاستمداران تصمیم‌گیر بودند، اما کارشناسان نیز حضور داشتند، نظراتی می‌کردند و نتایج پیشنهادهای خود را مشاهده می‌کردند. بنابراین ما در باره موضوعی سخن می‌گوییم که پیش‌تر بارها تجربه شده است. اما این تجربه‌ها چه می‌گویند؟ نشان می‌دهند که در بسیاری از موارد، پس از وقوع بحران، اگر با عجله کار شده باشد، از همه ظرفیت‌ها به‌درستی استفاده نشده است. برای توضیح، فرض کنید بازاری مانند بازار رشت دچار حریق شده باشد. خود حریق، امری ناراحت‌کننده است و حتی ممکن است به از دست رفتن جان انسان منجر شود. این مسئله به‌جای خود بسیار مهم و دردناک است. اما در کنار آن، وجه دیگری نیز وجود دارد، اینکه این بازار پیش از حادثه، به دلایل مختلف از جمله نبود رسیدگی و برنامه‌ی مناسب، بخشی از شأن و کار خود را از دست داده‌بود.

قلی‌نژاد اضافه کرد: در این مستندسازی، باید مشخص شود که کدام عناصر دارای ارزش هستند، ارزش در تحولات اجتماعی، ارزش در تحولات معماری، یا سایر ارزش‌ها، برای مثال، بسیاری از این فضاهامکان بر ویاد هستند، یا «ولین»‌های خود هستند یا نقشی کلیدی در سامان‌دهی یک محیط شهری داشته‌اند. نمونه‌ای از این موارد، فضاهایی مانند چهارراه ولیعصر است که به‌عنوان یک نشانه شهری شناخته می‌شود. در این فضا، عناصری مانند پارک و دانشگاه در کنار یکدیگر قرار گرفته‌اند و در تعامل با هم، هویتی مشترک و معنادار ایجاد کرده‌اند. حال، اگر در چنین فضایی اتفاقی رخ دهد و پیش‌تر مستندسازی مناسبی انجام نشده باشد، در واقع از ظرفیت آن به‌طور کامل استفاده نشده است. به همین دلیل تأکید می‌شود به‌ویژه در کشور مانند ایران، که هم با مخاطرات طبیعی و هم با شرایط خاص مواجه است، باید پیش از هر چیزی برای همه آثار به‌خصوص آثار تاریخی، اسناد و مدارک مستند و قابل قبول تهیه شود.

مداخله درست در مدرسه میناب چیست؟

این کارشناس مرمت افزود: پس از تهیه این اسناد، اگر حادثه‌ای رخ داد، باید بدانیم چگونه

بنابند که این مکان محل زندگی یک شخصیت مهم مانند اولین رئیس دانشگاه تهران یا محل وقوع یک رویداد تأثیر گذار بوده، آن گاه این فضا به بخشی از حافظه شهری تبدیل می‌شود. این لایه‌های پنهان می‌گویند برای آینده و حال چه کنیم، گذشته آن هم به من یادی می‌دهد که آیا به اندازه کافی به شهر و معماری و شهرسازی آن مسلط هستیم که تا خاطره شهر را حفظ کنیم. نکته مهم این است که ما باید بتوانیم این «خاطره شهر» را حفظ کنیم، حتی اگر ساختمان دستخوش تغییر شود. ممکن است بنا بازسازی شود یا حتی شکل جدیدی به خود بگیرد، اما خاطره و هویت آن نباید از بین برود. متأسفانه باید گفت که در بسیاری از موارد، ما تا امروز به این موضوع توجه کافی نداشته‌ایم.

در حالی که گذشته، منبعی برای عبرت گرفتن و یادگیری برای آینده است. به‌ویژه در کشوری که ممکن است بارها در معرض بحران‌ها و حتی جنگ قرار بگیرد، ضروری است که این لایه‌های آشکار و پنهان هویتی را جدی‌تر بررسی، ثبت و مستندسازی کنیم.

قلی‌نژاد گفت: این کار به ما کمک می‌کند که اگر در آینده با رویدادهای مشابه مواجه‌شیم، بتوانیم این هویت‌ها را حفظ و به نسل‌های بعد منتقل کنیم، به‌گونه‌ای که هم از آن بیاموزند و هم بتوانند با آن ارتباط برقرار کنند. منشورهای حفاظت از آثار و بناهای تاریخی نیز بر حفظ اصالت تأکید دارند و موضوعاتی مانند حفاظت، مقاوم‌سازی و استحکام‌بخشی بناها برای حفظ جان انسان‌ها، نیز از اهمیت بسیار بالایی برخوردارند و باید به‌عنوان بخشی جدایی‌ناپذیر از این رویکرد مورد توجه قرار گیرند. یک نکته بسیار مهم دیگر، مسئله «مشارکت مردم» است. اگر قرار است در این حوزه اقدامی انجام شود، بدون تردید باید رأی و نظر مردم و حضور فعال آن‌ها در فرآیند تصمیم‌گیری و اجراء در نظر گرفته شود. تجربه‌های مختلفی نیز در زمینه مشارکت مردمی در مواجهه با این گونه حوادث وجود دارد.

او اضافه کرد: برای مثال، باید از خودبیرسیم که آیا در مورد یک مدرسه، به سراغ کسانی که در آن تحصیل کرده‌اند، رفته‌ایم؟ به‌ویژه وقتی با مقطع ابتدایی سروکار داریم، این افراد حامل بخشی از حافظه زنده آن فضا هستند. یکی از نخستین توصیه‌های این است که آثار و شواهد را از بین نبریم، همان چیزهایی که می‌توانند موجب عبرت تاریخی شوند. در کنار آن، باید به «حافظه مردم» احترام گذاشت، حافظه‌ای که نسبت به یک مدرسه، یک خانه، یک میدان، یک خیابان یا حتی یک کوچه شکل گرفته است.

این کارشناس مرمت گفت: در برخی نمونه‌ها، مانند روش، بازسازی به‌گونه‌ای انجام شده که عین گذشته را بازآفرینی کند. این کار صرفاً یک بازسازی کالبدی نیست، بلکه پیامی در خود دارد، اینکه هیچ قدرتی نمی‌تواند یکسویت‌ها را به‌طور کامل از بین ببرد. البته در کنار این بازسازی، از ابزارهای مختلف نیز برای یادآوری آنچه رخ داده استفاده می‌شود؛ یعنی در عین بازگرداندن ظاهر گذشته، روایت تاریخی نیز منتقل می‌شود. در مقابل، رویکرد دیگری هم وجود دارد مانند آرایشگاه که در آن، بدون توجه به گذشته، صرفاً با استفاده از فناوری‌های روز، بنایی کاملاً جدید ساخته می‌شود، مثلاً با گنبدهای شیشه‌ای یا سازه‌های مدرن، به‌گونه‌ای که هیچ نشانی از گذشته در آن باقی نمی‌ماند. اما این روش‌ها را ایجاد می‌کند چرا بنایی که گنبد نداشته، حال گنبد دارد و مشخص می‌شود در جنگ آسیب دیده و دوباره بازسازی شده است.

قلی‌نژاد افزود: بنابراین معیارهای ثابت در برخورد با چنین بناهایی وجود دارد؛ یادآوری گذشته، حفظ اصالت، در بازسازی و مرمت زیاده‌روی نشود. باید میان بازسازی نمایشی، تخیلی یا صرفاً هنری، و بازسازی مبتنی بر حقیقت و اصالت، تمایز قائل شد. آنچه اهمیت دارد، این است که در کنار توجه به جنبه‌های کالبدی، «خاطره‌های پنهان» و «حقیقت تاریخی» نیز حفظ و منتقل شوند. در نهایت، این رویکرد زمانی موفق خواهد بود که هم به حافظه جمعی احترام بگذارد، هم از تجربه‌های جهانی بهره بگیرد، هم با مشارکت واقعی مردم همراه باشد.

این کارشناس مرمت گفت: ما با چندین الگوی مواجهه روبه‌رو هستیم و هر کدام از این الگوها، در جای خود می‌توانند پاسخ‌گوی نیاز باشد. اما نکته مهم این است که مدرسه فقط محل وقوع یک حادثه نیست، باید دید چه کسانی در آن درس خوانده‌اند، چه کسی آن را ساخته، چرا در آن مکان ساخته شده، منابع مالی آن چه بوده، چه پیمانکاری در ساخت آن نقش داشته، بانی‌باخیر آن چه کسی بوده، و حتی چه کسانی در شکل‌گیری آن نقش داشته‌اند. این‌ها بخشی از همان لایه‌های پنهان هویت هستند که در بسیاری از موارد نادیده گرفته می‌شوند. برای مثال، در بسیاری از بناهای تاریخی مثل مجموعه‌هایی در گلستان، تمرکز روایت‌ها بیشتر بر شاهان، درباریان یا ساختار قدرت است، در حالی که زندگی روزمره کاشیزها و نوکرهای کاخ، فرهنگ زیسته، و روایت‌های انسانی کمتر دیده می‌شود. این بخش از میراث فرهنگی زیر پوئنر است، ما همیشه میراث فرهنگی اتو کشیده‌را نمایش می‌دهیم، میراث فرهنگی که شکوهمندی را نشان می‌دهد، فقر و بدبختی را شامل نمی‌شود

در حالی که بخشی از میراث فرهنگی است. قلی‌نژاد اضافه کرد: در مورد این مدرسه نیز همین طور است. اگر فقط بسر لحظه حادثه موشک‌باران آن تمرکز کنیم، تصویر ناقصی ارائه داده‌ایم. آن دانش آموزانی که جان خود را از دست داده‌اند، فقط «قربانی» نیستند، هر کدام خانواده، زندگی، استعداد و آرزوهای داشته‌اند. برخی شاید با سختی‌های فراوان به مدرسه آمده بودند، برخی دیگر استعدادهای درخشانی داشته‌اند، شاید هنرمند، دانشمند یا فردی تأثیرگذار در آینده می‌شدند. در ک این ابعاد انسانی، بخشی از همان هویت پنهان است که باید دیده و روایت شود. اگر این لایه‌ها را نادیده بگیریم، ممکن است یک بنا را

ایر از شش تلقی کنیم و حتی تخریب آن را بی‌اهمیت بدانیم، اما اگر بدانیم که این مکان چه نقشی در تاریخ اجتماعی و فرهنگی ما داشته، نگاهمان کاملاً تغییر می‌کند. او افزود: برای مثال، اگر به شما بگویند یک ساختمان معمولی هیچ ویژگی خاصی ندارد، ممکن است فقط یک از این مداخلات در داخل بنا

کاهش پویایی شده است. رسانه‌ای که خود را بی‌رقیب بداند کمتر به اصلاح خود تن می‌دهد. نبود پاسخگویی مؤثر وضعف در سازه کارهای باز خوردگیری از جامعه نیز این وضعیت را تشدید کرده است.

در سطح محتوایی، مشکل به نوع روایت بازمی‌گردد. روایت‌هایی که به جای بازتاب واقعیت پیچیده جامعه، در چارچوب‌های محدود و از پیش تعیین‌شده شکل می‌گیرند، نتیجه این رویکرد، شکافی است میان «واقعیت اجتماعی» و «روایت رسمی» شکافی که هر روز عمیق‌تر شده است. این در این میان، نباید از ظرفیت‌های صدا و سیما غافل شد. این سازمان همچنان از زیرساخت گسترده، نیروی انسانی حرفه‌ای و دسترسی فراتر بر خود راد است. مسئله، ناتوانی نیست؛ مسئله، فاصله گرفتن از مأموریت اصلی است. اگر این جهت‌گیری اصلاح شود، امکان بازگشت نیز وجود دارد.

اما این بازگشت، بدون یک تغییر جدی در نگاه، ممکن نیست.